

Урізноманітнити заняття з вивчення навколишнього світу з вихованцями 5 року життя можна за допомогою робочого зошита «Пізнаю навколишній світ» [1] з наліпками.

Список використаних джерел:

1. Шевцова О. А. Пізнаю навколишній світ. / О. А. Шевцова, К. С. Трембак. – Х.: Вид. гр. «Основа», 2018. – 32 с.

Поліщук К.М.
*старший викладач,
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова*

ДО ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНОЇ ІГРАШКИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Період дошкільного дитинства у науковій літературі визнаний унікальним і неповторним етапом становлення особистості. У цьому контексті особливої уваги педагогів та психологів заслуговує старший дошкільний вік, основним новоутворенням якого є поява перших світоглядних уявлень як результату узагальнення інформації про себе і оточуючий світ, формування основ ставлення до нього [3, с. 10]. В умовах сьогодення актуальним є питання пошуку ефективних засобів впливу на становлення світоглядних уявлень дітей старшого дошкільного віку. Окреме місце у дослідженнях належить іграшкам.

Іграшка, як предмет призначений для гри дітей, містить інформацію про певний елемент оточуючої дійсності та має низку власних технічних, психолого-педагогічних та соціокультурних характеристик, заздалегідь спроектованих та втілених у ній дорослими. Для дітей дошкільного віку в процесі ознайомлення з новим об'єктом навколишнього світу та формування цілісного уявлення про нього іграшка виступає першоносієм усіх його характеристик [2, с. 34]. Серед них найбільш важливими для цього вікового періоду, на нашу думку, є: реальність зображуваного

образу, функціональність та міцність іграшки, наявність зрозумілих орієнтирів для самостійної діяльності та спільної гри з однолітками чи дорослими.

Вікові особливості дошкільника зумовлюють досить сильне емоційне сприйняття іграшки, що забезпечує швидке та емоційно забарвлене осмислення побаченого та спонукає до емоційно насиченої діяльності, в процесі якої відбувається реалізація усіх функцій іграшки. Емоційний фон зазначеної послідовності реакцій дитини зумовлює не лише зовнішні прояви її поведінки, а й супроводжує перебудову внутрішнього середовища організму. Це викликано основним завданням виникнення емоцій у людини – адаптацією її організму до нових умов, що виникають в межах середовища проживання [4, с. 67]. Переважання позитивних чи негативних емоцій проєктують її спрямованість та готовність особистості емоційно реагувати на значущі для неї подразники, а, отже, і на формування власного ставлення до навколишнього світу.

Все набуто у дитячі роки, особистість зберігає протягом подальшого життя, а дитячі уявлення про навколишній світ зумовлені особливостями сприйняття цього світу близькими дорослими та обраним ними стилем виховання [1, с. 67]. Саме тому усі аспекти співпраці дошкільного навчального закладу та сім'ї охоплюють обізнаність близьких дорослих з психофізіологією та особливостями сприйняття об'єктів природної та соціальної дійсності дітьми старшого дошкільного віку, змістом їх світоглядних уявлень, механізмом формування та факторами впливу на цей процес в умовах сімейного та суспільного виховання, уміння визначати вихователями та батьками технічні, психолого-педагогічні, соціокультурні характеристики наявного асортименту сучасних іграшок та усвідомлення їх впливу на формування особистості дитини, а, отже, і її світоглядних уявлень у сучасній соціокультурній ситуації.

Окреслені вище положення склали теоретичну основу розробленої системи роботи з дітьми старшого дошкільного віку, вихователями та батьками. Результати анкетування батьків та вихователів ДНЗ на етапі контрольного експерименту нашого дослідження свідчать про позитивні тенденції у ставленні батьків до вибору іграшки для дітей старшого дошкільного віку та зростання кількості близьких дорослих, які звертають увагу на соціокультурні її характеристики. Не менш важливим є співзвучність думок зазначених дорослих, щодо необхідних дошкільнику в умовах

сьогодення різних іграшок, які б позитивно впливали на формування його світоглядних уявлень.

Кількісний та якісний аналіз результатів впливу сучасної іграшки на формування світоглядних уявлень дитини старшого дошкільного віку дозволяє констатувати низку змін у рівнях їх сформованості. Так, високий рівень притаманний 19,2% дітей КГ та 27,9% ЕГ, достатній у 37,9% КГ та 44% ЕГ, що свідчить про тенденції зростання представників обох рівнів у всіх групах. Середній рівень спостерігали у 27,8% КГ та 22,9% ЕГ, що фіксує зниження кількості старших дошкільників цієї групи. Низький рівень сформованості світоглядних уявлень був помічений у 14,9% КГ та 5% ЕГ дітей старшого дошкільного віку. Статистичну достовірність отриманих результатів підтвердили методи математичної статистики, що свідчить про ефективність використання сучасної іграшки, як засобу формування світоглядних уявлень дітей старшого дошкільного віку.

Список використаних джерел:

1. Зиновьева М.В. Влияние стиля родительского воспитания на развитие предпосылок мировоззрения у детей дошкольного возраста // Психологическая наука и образование. – 2006. – № 6. – С. 50-60.
2. Іграшка, гра, дитина: від обрядової субстанції до сучасних моделей виховання: Матеріали Всеукр. наук.– практ. конф. «Марка Грушеського читання» / За ред. О.С. Найдена. – К.ВД «Стилос», 2007. – 267 с.
3. Приходько Ю.О. Генезис провідних ставлень дитини дошкільного віку як основа її особистісного розвитку: дис.... доктора психол. наук: 19.00.07 / Приходько Юлія Олександрівна. – К., 1997. – 428 с.
4. Сокурєнко О.О. Формування світорозуміння у дітей шестирічного віку засобами ігрової діяльності: дис...кандидата пед. наук: 13.00.07 / Сокурєнко Олена Олексіївна. – М., 2007. – 243 с.